

PACIOLI

Vereffening van een patrimoniumvennootschap

Enkele natuurlijke personen beslissen om een patrimoniumvennootschap op te richten, dat is een vennootschap waarvan het maatschappelijk doel bestaat in het beheer van de onroerende goederen die zij in hun bezit hebben. Soms bezitten deze vennootschappen ook andere vermogensbestanddelen, zoals bijvoorbeeld een boot, financiële beleggingen, enz.

Vennootschapsvorm

In het Belgisch recht is nergens een definitie van deze vennootschapsvorm terug te vinden; men moet dus opteren voor één van de vormen voorzien in het Wetboek van Vennootschappen⁽¹⁾.

Of het een burgerlijke dan wel een handelsvennootschap betreft, hangt af van haar maatschappelijk doel waarbij het winstoogmerk geen rol speelt. Een onroerende patrimoniumvennootschap is steeds een burgerlijke vennootschap, ook al heeft zij de vorm van een handelsvennootschap aangenomen vermits de aankoop van onroerende goederen om ze te verhuren of te beheren niet als een daad van koophandel wordt beschouwd.

De oprichting van een patrimoniumvennootschap biedt heel wat voordelen, maar ook nadelen.

Voordelen

Het grootste voordeel van een patrimoniumvennootschap is dat men de progressiviteit van de PB omzeilt aangezien de opbrengsten van het onroerend goed deel uitmaken van de belastbare winst van de vennootschap en niet langer van de belastbare inkomsten in de PB. De aanslagvoeten in de Ven.B. zijn ook lager dan die in de PB.

(1) Of een private stichting.

- De kosten verbonden aan de aankoop van een onroerend goed (registratiekosten⁽²⁾, notariskosten, enz.) mogen volledig worden opgenomen in de resultatenrekening.
- Alle onderhouds- en herstellingskosten mogen worden ingebracht.
- Het onroerend goed mag worden afgeschreven, wat ook weer fiscaal aftrekbare kosten oplevert.
- De onroerende voorheffing mag worden opgenomen onder de andere bedrijfskosten.
- De interesten zijn op hun beurt onbeperkt aftrekbaar van het kadastraal inkomen.
- En ten slotte kunnen de aandelen in principe het voorwerp van een schenking uitmaken met heffing van een schenkingsrecht van 3 tot 7 %. Daarnaast blijft een handgift steeds mogelijk. In dat geval moet men wel het risico nemen dat de schenker niet binnen drie jaar overlijdt waardoor de waarde van het geschonken goed (de aandelen) zou terugkeren in de massa die aan successierechten wordt onderworpen.

Voor de personenvennootschappen (V.O.F., Comm.V en vooral de BVBA) is de inbreng van de onroerende goederen slechts onderworpen aan het vast recht van 25 euro op voorwaarde dat het niet voor bewoning is bestemd. De daaropvolgende verdeling onder vennoten valt onder een recht van 1 % registratierechten op voorwaarde dat het onroerend goed wordt toebedeeld aan die vennoot die het destijds, bij oprichting, heeft ingebracht of indien het on-

INHOUD

- Vereffening van een patrimoniumvennootschap **1**
- Fusies, splitsingen en gelijkgestelde verrichtingen (3) **7**

(2) Indien het onroerend goed bestemd is als woning.

roerend goed werd verworven door de vennootschap, dat de betreffende persoon die het toebedeeld krijgt bij de vereffening ten tijde van de verwerving vennoot was en dat er een registratierecht op werd betaald. We willen deze parameter niet als een voordeel bestempelen, maar eerder als een reden waarom bepaalde personen een vennootschap oprichten. De vereffeningbelasting wordt evenwel berekend op de meerwaarde bestaande uit het verschil tussen de verkoopwaarde van het onroerend goed en zijn nettoboekwaarde. Dat is zelden interessant.

Op het vlak van de nalatenschap ten slotte garandeert de patrimoniumvennootschap enigszins het voortbestaan van het familiaal bedrijf. De scheiding tussen onroerend vermogen en de eigenlijke exploitatie maken het immers mogelijk om de risico's bij faillissement van de exploitatievennootschap te beperken. Bij de erfopvolging ontvangen de niet-actieve kinderen de aandelen van de patrimoniumvennootschap terwijl de actieve kinderen de aandelen van de exploitatievennootschap krijgen.

Nadelen

Het grootste nadeel is dat het heel wat moeite kost om een onroerend goed uit de patrimoniumvennootschap te halen.

Eén van de oplossingen kan erin bestaan dat men de aandelen van de vennootschap verkoopt waarbij de meerwaarde in haar hoofde in principe volledig vrijgesteld is; maar in dat geval mag zij slechts één onroerend goed bezitten.

De koper zal weliswaar besparen op zijn registratierechten, maar loopt wel een dubbel risico :

- een tegenreactie van de administratie der registratie die de transactie als een simulatie zou kunnen beschouwen en niet alleen de registratierechten zal opeisen ... maar ook een boete gelijk aan het dubbel van de ontweken rechten. En dat bedrag is verschuldigd door elke partij...
- de nettoboekwaarde van het onroerend goed is doorgaans sterk ondergewaardeerd ten aanzien van zijn marktwaarde. Indien hij het onroerend goed op zijn beurt opnieuw wenst te verkopen, zal hij opdraaien voor de vennootschapsbelasting berekend op de meerwaarde. Bovendien kan de koper nooit 100 % zeker zijn van het feit dat de boekhouding van de vennootschap overeenstemt met de realiteit en er geen verborgen schulden zijn. De meesten zullen terugkrabbelen als hen wordt

voorgesteld een onroerend goed te kopen dat in een vennootschap werd ingebracht.

Een andere oplossing waar wij dieper op ingaan bestaat erin dat men de vennootschap vereffent. Er moet dan wel een aanzienlijke vennootschapsbelasting worden betaald ... en een roerende voorheffing van 10 % op de uitkeringen gericht naar aanleiding van de vereffening.

Zodra men een vennootschap wil oprichten, moet men bovendien ook rekening houden met de beheerskosten van dergelijke vennootschap : neerleggingskosten jaarrekening, erelonen economische beroepsbeoefenaar(s),

Tot slot vergt de aankoop van een onroerend goed, ondergebracht in een vennootschap, vaak dat men de nodige sommen leent via een investeringskrediet. Dit laatste is niet gereguleerd zoals de hypothecaire woonleningen voor particulieren en de financiële instellingen rekenen vaak vrij hoge wederbeleggingsvergoedingen aan, vooral wanneer het krediet gepaard gaat met een vast tarief. En als de marktvoorwaarden voordeliger worden voor de leners is het niet zo makkelijk om een nieuwe rentevoet te bedingen.

Wanneer een patrimoniumvennootschap, die eigenaar is van kantoren, het gebouw aan een exploitatievennootschap verhuurt, kan zij de voorafbetaalde btw niet aftrekken aangezien de onroerende verhuring een verrichting is die vrijgesteld is van btw (cf. artikel 44, § 3, 2° van het Btw-Wetboek). Sinds kort zou de oprichting van een btw-eenheid het mogelijk moeten maken om dat nadeel te omzeilen.

Nu we de voor- en nadelen van de patrimoniumvennootschappen hebben besproken, willen wij even de boekingen overlopen die gepaard gaan met een vereffening. We trekken van het voorbeeld van een fictieve vennootschap die wij «MANAGERS» hebben genoemd.

Voorbeeld

De vennootschap MANAGERS bezit twee gebouwen die reeds gedeeltelijk afgeschreven zijn.

De balans van de vennootschap MANAGERS ziet er als volgt uit :

ACTIEF

Oprichtingskosten	2 000
Terrein A	100 000
Gebouw A	400 000
Geboekte afschr./Geb. A	(200 000)
Terrein B	150 000
Gebouw B	750 000
Geboekte afschr./Geb. B	(250 000)
Vorderingen/huurder	8 000
Bank	40 000
Totaal actief	1 000 000

PASSIEF

Kapitaal	250 000
Wettelijke reserve	25 000
Overgedragen winst	75 000
Voorzieningen groot onderhoud	100 000
Schulden op lange termijn	470 000
Schulden op korte termijn	80 000
Totaal passief	1 000 000

De verkoopwaarde van gebouw A bedraagt 500 000 euro. De verkoopwaarde van gebouw B bedraagt 800 000 euro. De boekwaarde van het kapitaal, enerzijds, en van de belaste reserves, anderzijds, stemmen overeen met de fiscale waarde.

De vereffeningkosten zijn de volgende :

- er werden twee investeringskredieten toegekend aan de vennootschap; de bank vraagt een wederbeleggingsvergoeding van 10 000 euro;
- de vennootschap neemt een bedrijfsrevisor in dienst voor de controle op de vereffening die een ereloon van 2 500 euro + 21 % btw aanrekent;
- de notariskosten voor de vereffening die ten laste van de vennootschap vallen, bedragen 1 500 euro.

Tot de (vele) inlichtingen die zij moet verstrekken, behoren :

- een hypotheek die door de bank in eerste rang werd ingeschreven voor een bedrag van 1 400 000 euro;
- de revisor meent dat de voorziening voor risico's en kosten moet worden teruggenomen vermits het onderhoud voortaan ten laste van de vennoten/aandeelhouders, die de vennootschap overnemen, zal vallen. De vordering op de huurder vermeld op het actief moet volledig als waardevermindering worden geboekt en men moet daarvoor een voorziening van 4 000 euro advocatenkosten aanleggen.

De vennootschap wordt vereffend overeenkomstig de beslissing van de buitengewone algemene vergadering die haar vereffening uitspreekt op 30 september 2007⁽³⁾; we veronderstellen dat er geen actiefbestanddeel of activiteit is waarvoor de vennootschap aan de btw moet worden onderworpen; de boekingen gebeuren dus allemaal zonder btw.

Voor de berekening van de belasting laten wij de problematiek van de vermeerderingen wegens ontoereikendheid van - of gebrek aan - voorafbetalingen buiten beschouwing.

(3) Deze datum is fictief en dient louter om een chronologie te bepalen.

Boekhoudkundige discontinuïteit

Indien de vennootschap, al dan niet ingevolge een beslissing tot invereffeningstelling, besluit haar bedrijf stop te zetten of indien er niet meer kan van worden uitgegaan dat de vennootschap haar bedrijf zal voortzetten, worden de waarderingregels dienovereenkomstig aangepast.

Artikel 28 § 2 van het KB/W.Venn. heeft tot gevolg dat :

- de oprichtingskosten die eventueel overblijven op het tijdstip van de invereffeningstelling (ontbinding) volledig afgeschreven moeten worden;
- de overige materiële, immateriële en financiële vaste activa het voorwerp van afschrijvingen of waardeverminderingen moeten vormen om de nettoboekwaarde terug te brengen tot het niveau van hun vermoedelijke realisatiewaarde;
- de vlottende activa (vorderingen, thesauriebeleggingen en beschikbare waarden) het voorwerp van aanvullende waardeverminderingen moeten vormen om de nettoboekwaarde te herleiden tot het niveau van hun vermoedelijke realisatiewaarde;
- er voorzieningen moeten worden aangelegd om de eventuele verbrekingsvergoedingen, bruggpensioenen en extralegale pensioenen te dekken die men zal moeten betalen aan het personeel dat wordt ontslagen en om de diverse kosten inherent aan de vereffening te dekken (voorziening voor kosten van authentieke akte, publicatiekosten, enz.); er moet een voorziening van 4 000 euro wegens geschillen worden aangelegd om de advocatenkosten te dekken.

Afschrijving van de oprichtingskosten⁽⁴⁾

6600	Toevoeging aan uitzonderlijke afschrijvingen op oprichtingskosten	2 000,00
200	aan Oprichtingskosten en kapitaalverhoging	2 000,00

(4) Merken wij op dat alle kosten ontstaan ingevolge de toepassing van artikel 28, §2 van het KB/W.Venn. volgens ons uitzonderlijke kosten vormen.

Waardevermindering op klanten (dubieuze huurders)

664	Andere uitzonderlijke kosten	8 000,00	
4009	aan Geboekte waardeverminderingen op klanten		8 000,00

Erelonen revisor⁽⁵⁾

61	Diensten en diverse goederen	3 025,00	
411	Terug te vorderen btw	0,00 ⁽⁵⁾	
440	aan Leveranciers		3 025,00

Erelonen notaris⁽⁶⁾

61	Diensten en diverse goederen	1 500,00	
440	aan Leveranciers		1 500,00

Betaling erelonen revisor

440	Leveranciers	3 025,00	
550	aan Bank		3 025,00

Betaling erelonen notaris

440	Leveranciers	1 500,00	
550	aan Bank		1 500,00

Voorziening voor geschillen

6620	Toevoegingen aan voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	4 000,00	
163	aan Voorzieningen voor andere risico's en kosten (proces huurder)		4 000,00

161	Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken	100 000,00	
6361	aan Terugnemingen van voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken		100 000,00

Vervolgens moeten de boekingen van de resultaatverwerking gebeuren :

140	Overgedragen winst	75 000,00	
790	aan Overgedragen winst van het vorige boekjaar		75 000,00

en

693	Over te dragen winst	156 475,00	
14	aan Overgedragen winst		156 475,00

hetzij 75 000 – 2 000 – 8 000 – 3 025 – 1 500 – 4 000 + 100 000 = 156 475 euro

Noot :

- uit respect voor het voorzichtigheidsbeginsel hebben wij geen rekening gehouden met de vermoedelijke meerwaarde op de terreinen en op de gebouwen.

Ingevolge deze boekingen verkrijgen wij de volgende balans :

Balans vóór vereffening, maar na toepassing van artikel 28, § 2 van het KB/W.Venn.

ACTIEF		PASSIEF	
Oprichtingskosten	0	Kapitaal	250 000
Terrein A	100 000	Wettelijke reserve	25 000
Gebouw A	400 000	Overgedragen winst	156 475
Geboekte afschr./Geb. A	(200 000)	Voorzieningen groot onderhoud	4 000
Terrein B	150 000	Schulden op lange termijn	470 000
Gebouw B	750 000	Schulden op korte termijn	80 000
Geboekte afschr./Geb. B	(250 000)		
Vorderingen/huurder	0		
Bank	35 475		
Totaal actief	985 475	Totaal passief	985 475

(5) We hebben de rekening terug te vorderen btw pro memorie vermeld vermits de activiteiten van een patrimoniumvennootschap in principe niet onder de werkingssfeer van de btw vallen.

(6) De betaling gebeurt meestal op het ogenblik van de verkoop van de onroerende goederen en wordt op dat moment geboekt; andere elementen, zoals de prorata van onroerende voorheffing spelen ook mee, maar we hebben onze uiteenzetting bewust eenvoudig willen houden.

Boeking van het voorschot op liquidatieboni⁽⁷⁾ :

Bij de bekendmaking van de verdeling :

19	Eigen kapitalen te individualiseren	100 000,00	
489	aan Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders		100 000,00

489	Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders	100 000,00	
550	aan Bank		100 000,00

Vereffeningproces

De boeking van de vereffening gebeurt in drie fasen :

- de realisatie van de activa;
- de terugbetaling van de schulden;
- de afsluiting van de vereffening.

We veronderstellen dat alle hiervoor vermelde ramingen juist gebleken zijn en zullen alle bewegingen rechtstreeks naar de bankrekening van de vennootschap overbrengen.

a. Realisatie van de activa

Wederverkoop Gebouw A

550	Bank	500 000,00	
2219	Geboekte afschrijvingen op gebouwen	200 000,00	
2200	aan Terreinen		100 000,00
2210	Gebouwen		400 000,00
763	Meerwaarde op de realisatie van vaste activa		200 000,00

Wederverkoop gebouw B

550	Bank	800 000,00	
2219	Geboekte afschrijvingen op gebouwen	250 000,00	
2200	aan Terreinen		150 000,00
2210	Gebouwen		750 000,00
763	Meerwaarde op de realisatie van vaste activa		150 000,00

b. Terugbetaling van de schulden

Btw-aangifte⁽⁸⁾

451	Te betalen btw	...	
55	aan Kredietinstellingen		...

Andere schuldenrekeningen (vaak in verschillende opeenvolgende boekingen ...)

173	Financiële schulden op meer dan één jaar	470 000,00	
423	Binnen ... vervallende financiële schulden op meer dan één jaar	80 000,00	
656	Andere financiële kosten : Wederbeleggingsvergoeding t.a.v. de bank	10 000,00	
550	aan Bank		560 000,00

Het resultaat van de vereffening vertoont een overschot van $200\ 000 + 150\ 000 - 10\ 000 = 340\ 000$ euro. Men moet rekening houden met de vennootschapbelasting (of overgaan tot voorafbetalingen van belastingen (berekend aan 34 %)) :

6700	Verschuldigde of gestorte belastingen en voorheffingen	115 600,00	
550	aan Bank		115 600,00

c. Terugbetaling van de aandeelhouders

Hiervoor dient met de resultaatverwerkingsrekeningen te gebruiken :

140	Overgedragen winst	156 475,00	
790	aan Overgedragen winst van het vorige boekjaar		156 475,00

En

693	Over te dragen winst	380 875,00	
14	aan Overgedragen winst		380 875,00

hetzij $156\ 475 + 200\ 000 + 150\ 000 - 10\ 000 - 115\ 600 = 380\ 875$ euro.

Na al deze boekingen zullen er nog enkel liquiditeiten op het actief van de vennootschap voorkomen. Daarom noemen wij de balans «spaarpot»; dit is de balans die moet worden voorgelegd aan de algemene vergadering zoals bedoeld in artikel 194 W.Venn. :

(7) Cf. CBN-advies 170/2, februari 1999; we veronderstellen dat er een voorschot van 250 000 euro door de vereffenaar werd gestort aan de aandeelhouders/vennoten.

(8) Pro memoria : het kan ook voorvallen dat leveranciersaldi betaald moeten worden...

Balans «spaarpot»

ACTIEF

Beschikbare waarden⁽⁹⁾ 559 875

Totaal actief 559 875

PASSIEF

Kapitaal 250 000

Voorschot vennoten (100 000)

Wettelijke reserve 25 000

Overgedragen winst 380 875

Voorzieningen/geschillen 4 000

Totaal passief 559 875

De algemene vergadering keurt deze laatste jaarrekening goed en verleent kwijting aan de vereffenaar.⁽⁹⁾

Overdracht van de kosten van voorzieningen ten laste van de aandeelhouders/vennoten

163	Voorzieningen voor overige risico's en kosten	4 000,00	
489	aan Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders/vennoten		4 000,00

De terugbetaling van de aandeelhouders/vennoten gebeurt als volgt :

100	Geplaatst kapitaal	250 000,00	
489	aan Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders		150 000,00
19	Voorschot aan de vennoten op verdeling van het netto-actief (-)		100 000,00
140	Overgedragen winst	380 875,00	
790	aan Overgedragen winst van het vorige boekjaar		380 875,00
130	Wettelijke reserve	25 000,00	
792	aan Onttrekking aan de reserves		25 000,00
696	Andere rechthebbenden	405 875,00	
489	aan Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders		405 875,00

Op het bedrag van $380\,875 + 25\,000 = 405\,875,00$ wordt 10 % voorheffing geïnd bij de vereffeningen :

489	Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders	40 587,50	
453	aan Ingehouden voorheffingen		40 587,50

En

489	Diverse schulden : terug te betalen aandeelhouders	515 287,50	
550	aan Bank		515 287,50

hetzij $150\,000 + 405\,875 - 40\,587,50 = 515\,287,50$ euro.

Rekeningen van de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Te veel confraters verliezen het nut van de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen uit het oog. Er moet een inschrijving in klasse 0 gebeuren zodra een hypotheek werd gevormd. Uiteraard moet men deze inschrijving uitboeken.

020	Crediteuren van de onderneming, houders van zakelijke zekerheden – Hypotheek – Pand op handelsfonds	1 400 000,00	
021	Aan zakelijke zekerheden gesteld voor eigen rekening		1 400 000,00

Conclusie

De vereffening van een patrimoniumvennootschap heeft, vanuit boekhoudkundig oogpunt, veel weg van deze van een klassieke handelsvennootschap.

Het is een vrij ingewikkelde en technische operatie waarbij elke boeking belangrijk is, wil men onaangename verrassingen voorkomen ... vooral dan voor de vereffenaar(s) van de vennootschap.

Stéphane MERCIER
Erkend boekhouder-fiscalist

(9) Hetzij $35\,475 - 100\,000$ (voorschot) + $500\,000$ (gebouw A) + $800\,000$ (gebouw B) – $560\,000$ (terugbetaling leningen) – $115\,600$ (Ven.B. bij vereffening).

Fusies, splitsingen en gelijkgestelde verrichtingen (3)

In de twee vorige bijdragen hebben we het verschil tussen de verschillende verrichtingen en de voorbereiding ervan uiteengezet. Nu zullen we de procedure bespreken die bij fusie en splitsing moet worden gevolgd.

De procedure is inderdaad een uiterst belangrijk aspect van bij het begin af aan van een fusie of splitsing. De instrumenterende notaris moet na onderzoek immers het bestaan en de wettigheid van de rechtshandelingen en formaliteiten bevestigen waartoe de vennootschap gehouden is.

De procedure bij fusie

Fusievoorstel

Het eerste officiële document van de procedure is het fusievoorstel. Het is een stuk dat **gemeenschappelijk** is voor alle te fuseren vennootschappen. Het wordt opgesteld door de bestuursorganen van de verschillende vennootschappen. Het wordt, naar keuze, onderhands dan wel bij authentieke akte opgesteld. Gelet op het feit dat het voorstel nadien, na onderzoek, door de notaris moet worden bevestigd, is het raadzaam het ontwerp voor advies aan de notaris voor te leggen, ook al wordt het onderhands opgesteld.

De minimuminhoud van het voorstel wordt in het Wetboek van Vennootschappen opgegeven, en wel in artikel 693 voor de fusie door overneming, in artikel 706 voor de fusie door oprichting en in artikel 719 voor met fusie door overneming gelijkgestelde verrichtingen.

Aangezien het fusievoorstel (behalve bij met fusie door overneming gelijkgestelde verrichtingen) onder meer de ruilverhouding en het bedrag van de opleg moet vermelden, moeten de meeste fasen van de voorbereiding en de controle praktisch al achter de rug zijn op het ogenblik dat het fusievoorstel wordt voltooid.

Uiterlijk zes weken vóór de algemene vergadering die over de fusie moet beslissen, moet het fusievoorstel door elk van de te fuseren vennootschappen ter griffie van de rechtbank van koophandel worden neergelegd. Derden worden ervan ingelicht door een vermelding in de *Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad*.

Verslag van de bestuursorganen

In elke vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de te fuseren vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord : de wenselijkheid van

de fusie, de voorwaarden en de wijze waarop ze zal geschieden en de gevolgen ervan, de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld, het betrekkelijk gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode komt, de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan en de voorgestelde ruilverhouding.

Bij een met fusie door overneming gelijkgestelde verrichting, is er geen bijzonder verslag van de bestuursorganen.

Controleverslag

In elke vennootschap wordt een schriftelijk verslag over het fusievoorstel opgesteld hetzij door de commissaris, hetzij, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant, die de bestuurders of de zaakvoerders hebben aangewezen. De beroepsbeoefenaar moet inzonderheid verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is.

Bij een met fusie door overneming gelijkgestelde verrichting, is er geen bijzonder controleverslag.

Mededeling van de informatie aan de aandeelhouders

Uiterlijk een maand vóór de algemene vergadering die over het fusievoorstel moet beslissen, kunnen de vennoten op de zetel van de vennootschap kennis nemen van de volgende stukken :

- het fusievoorstel;
- de bijzondere verslagen van de bestuursorganen en de controleverslagen (niet bij met fusie gelijkgestelde verrichtingen);
- de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de fusie betrokken zijn;
- wat de naamloze vennootschappen, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, de Europese vennootschappen, de Europese coöperatieve vennootschappen en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid betreft, de verslagen van de bestuurders, van de leden van de directieraad, van de leden van de raad van toezicht of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;
- indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het fusievoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers die niet meer dan drie maanden voor de datum van dat voorstel zijn vastgesteld.

Behalve voormelde stukken moeten oproepingen voor de algemene vergaderingen worden verzonden.

Algemene vergaderingen

In elke betrokken vennootschap moet een buitengewone algemene vergadering zich over de voorgestelde verrichting uitspreken. Onmiddellijk na het besluit tot fusie worden de eventuele wijzigingen van de statuten van de overnemende vennootschap, met inbegrip van de bepalingen tot wijziging van haar doel, of de goedkeuring van de statuten van de op te richten vennootschap, vastgesteld. Gebeurt dit niet, dan blijft het besluit tot fusie zonder gevolg.

De fusie is voltrokken zodra alle betrokken vennootschappen daartoe overeenstemmende besluiten hebben genomen.

De akten houdende vaststelling van de besluiten tot fusie genomen door de verschillende algemene vergaderingen dienen ter griffie te worden neergelegd. Ze worden tevens bekendgemaakt in de *Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad*.

Jaarrekening van de overgenomen vennootschappen

De jaarrekening van de overgenomen vennootschappen over het tijdvak begrepen tussen de datum van de jaarafsluiting van het laatste boekjaar waarvoor de rekeningen zijn goedgekeurd en de datum vanaf welke de handelingen van de over te nemen vennootschap boekhoudkundig geacht worden te zijn verricht voor rekening van de overnemende vennootschap, wordt door het bestuursorgaan van de overgenomen vennootschap vastgesteld. Zij wordt onderworpen aan de goedkeuring van de algemene vergadering van de overnemende vennootschap (of van de nieuw opgerichte vennootschap). Deze algemene vergadering moet ook beslissen over de kwijting aan de bestuurs- en toezichtsorganen van de overgenomen vennootschap.

De procedure bij splitsing

De procedure bij splitsing verschilt enigszins van de procedure bij fusie.

Splitsingsvoorstel

De minimuminhoud van het splitsingsvoorstel wordt vermeld in de artikelen 728 en 743 van het Wetboek van Vennootschappen.

Verslag van de bestuursorganen en controleverslag

Eén van de bijzonderheden van splitsingen is dat de vennootschappen geen verslag moeten opstellen indien alle vennoten en alle houders van effecten waaraan stemrecht in de algemene vergadering is verbonden, daarvan hebben afgezien. Dit is een beslissing die met instemming van alle vennoten moet worden genomen en, in de praktijk, alleen kan worden genomen met een zeer beperkt aantal stemgerechtigde personen.

Controleverslag inzake de inbrengen in natura

Een andere bijzonderheid van de splitsing, vergeleken met de fusie, is de verplichting om een controleverslag op te stellen bij een inbreng in natura, wanneer de inbrengverkrijgende vennootschap de rechtsvorm heeft van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een Europese vennootschap, een Europese coöperatieve vennootschap of een naamloze vennootschap. Dit verslag wordt opgesteld door de commissaris of, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor.

Deze verplichting vindt haar oorsprong in de noodzaak om de omschrijving van de juistheid van de vermogensbestanddelen die aan de inbrengverkrijgende vennootschap worden toebedeeld na te gaan.

Kennisgeving aan de vennoten, algemene vergadering en jaarrekening van de overgenomen vennootschappen

Deze punten wijken niet af van de procedure die van toepassing is op fusies.

Gedeeltelijke splitsing

Aangezien de gedeeltelijke splitsing beschouwd wordt als een met een splitsing gelijkgestelde verrichting, moet de hiervoor uiteengezette procedure worden gevolgd.

Jean-Pierre VINCKE
Erebedrijfsrevisor

Noch deze publicatie, noch gedeelten van deze publicatie mogen worden gereproduceerd of opgeslagen in een retrievalstelsel, en evenmin worden overgedragen in welke vorm of op welke wijze ook, elektronisch, mechanisch of door middel van fotokopieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie staat in voor de betrouwbaarheid van de in haar uitgaven opgenomen info, waarvoor zij echter niet aansprakelijk kan worden gesteld. **Verantwoordelijke uitgever** : Roland SMETS, B.I.B.F. – Legrandlaan 45, 1050 Brussel, Tel. 02/626 03 80, Fax. 02/626 03 90 e-mail : info@bibf.be, URL : <http://www.bibf.be>. **Redactie** : Gaëtan HANOT, Geert LENAERTS, Maria PLOUMEN, Roland SMETS. **Adviesraad** : Professor P. MICHEL, Ecole d'Administration des Affaires de l'Université de Liège, Professor C. LEFEBVRE, Katholieke Universiteit Leuven.